

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia decima octava Pro Meditatione decima octava De Resurrectione Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

sem; quin imò timendum foret, ne potius nobili pereunti, quàm religioso redeunti accensendus esses. Nolim tamen credas, me hic loqui de illa potius muliebri, naturali, & sensibili mollitie quàm teneritudine cordis, ad quam te commovet etiam tenelli agni spectata jugulatio, vel excoriatio; de illa loquor teneritudine cordis, quæ Christi patientis dolores lenire, & patienti solatio esse possit, dum te horum malorum omnium causam, & originem esse agnoscis, & seriò doles, nimirum de teneritudine cordis seriò poenitentis, & sua peccata detestantis.

Historia decima octava.

Pro Meditatione decima octava. De Resurrectione Christi.

Resurrectionem Christi de morte ad vitam sacri doctores & scriptores vocant causam resurrectionis nostrorum corporum ad vitam in fine mundi, & meritò: est enim causa efficiens, si consideretur Christus resurgens, qui suâ virtute resuscitatus resurrexit ipse, & alios resuscitabit; resurrectio Christi est causa exemplaris & idealis nostræ resurrectionis; nam sicut in resurrectione Christi anima corpori, cui prius unita sed per mor-

mortem avulsa fuerat, iterum conjungitur, ita in nostra resurrectione animæ nostræ iterum uniuntur corporibus, tanquam antiquis domiciliis, ex quibus eas mors expulerat; atque sic Christus suæ resurrectioni nostram vult esse similem, ut monet Apostolus *ad Philip. c. 3. reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ.* Hæc autem resurrectio solis Electis competit; horum enim solum corpora quatuor illis dotibus, quas Paulus enarrat, instructa resurgent; erunt imprimis gloriosa, luminosa, luce suâ ipsos solis radios superantia, fulmine velociora, non minùs quàm cogitationes, omnia, quæ obstant, pervadentia, & penetrantia; nulli subjecta dolori, multò minùs morti, & sicut Deus per naturam, sic ipsa per gratiam immortalia.

Hujus felicitatis, quam corpora nostra expectant, præsagium aliquod, & pignus quodammodo DEUS præviè nobis dare voluit in corporibus complurium Sanctorum, quæ post mortem conservavit incorrupta, omnis putredinis, labis, aut graveolentiæ expertia, vegeta, vivida, flexilia, suavissimum, & cælestem odorem spirantia, quod perpenis rerum circumstantiis, non naturæ, sed gratiæ solius supernaturalis viribus adscribi potuit. Talis utique censenda & dicenda est in-

(M)

corrup-

corruptio cadaveris S. Xaverii Indiarum Apostoli, quod post mortem, in Insula Sanciano sanctè obitam sandapilæ impositum, vivâ calce undique obrutum est eum in finem, ut consumptâ, & corrosâ interim carne vectores ex Chinensi Regno reduces sacra ossa jam nuda & munda secum in Europam transportare possent; sed reperêre illæsum; itaque denuò in prato sub udo, & omnibus tempestatum injuriis aperto cœlo terræ mandant, & majore quàm prius, vivæ calcis copia rursus obruunt, sed post trium ferè mensium spatium, quo ibi ita sepultum jacuit, iterum erutum, integrum penitus, illæsum, flexile reperiunt: nullus vultum pallor mortualis inquinabat, sed natus, & vivus pingebat color, ita ut suavissimè & sapidissimè dormire credi potuisset.

Malacam translatum sepulchro in cœmeterio extra templum pluviis exposito illatum est, quod cùm arctius & brevius esset effossum, quàm ut commodè cadaver caperet, à crudis vespillonibus compressum, ex vulnere per hanc violentam compressionem aperto, sanguis recens, vividus, & suavem odorem exhalans profluxit. Jacuit ita compressum in fossa illa humidissima per integros quinque menses: ex hac secretò extractum, & iterum sine omni labe, sine omni tæbe, vel corruptionis indicio repertum, navi im-

impositum, felicem cursum promoventibus concatenatis in mari prodigiis Goam transvectum, ibique tanta pompa, & celebritate, in occursum properante totâ civitate, exceptum est, qua solennior nunquam visa est.

Solemne hunc triumphum auxit DEUS variis prodigiis, inter quæ meritò numerari potest suavissimus odor omni balsamo, & thymiamate gratior, quo aër imbutus, non solum corpora, sed etiam animas coelesti quadam dulcedine, & amœnitate implebat. Ut omnium desiderio satisfaceret, corpus iterum ex sandapila extractum, & ut erat omni ex parte illæsum, nec ullâ putredinis maculâ vitiatum, publicæ venerationi in templo expositum stetit in pedes erectum, per integrum triduum; vix hora effluebat, qua non insignia patrarentur miracula; nunc in unico momento ægroti diuturnis & incurabilibus morbis detenti sanabantur, nunc cæci illuminabantur, nunc leprosi mundabantur; quidquid languorum, dolorum & ægritudinum erat, abstergebatur, & pellebatur.

Inclusum pretiosæ urnæ, sæpiusque à peritis Medicis & Chyrurgis in præsentia testium omni exceptione majorum, ex Clero, & præcipua Nobilitate collectorum, visitatum & examinatum fuit: duravit non solum sine omni corruptionis

(M 2)   nævo,

nævo, sed etiam flexile, molle, vividum, & quibus olim in vita, nunc quoque coloribus nativis imbutum, sexaginta duobus annis; & tunc primum hæc flexibilitas, & coloris vivacitas imminuta est, quando ex altiori Imperio brachium dextrum ipsi resectum, & Romam, id sibi vindicantem missum fuit: nec ipsa avulsio multiplici caruit miraculo; inter reliqua etiam id numerandum, quod facta incisione copiosus, & recens eruperit sanguis, qui linteo reverenter exceptus, Philippo quarto Hispaniarum Regi pretiosi & rari muneris loco fuit oblatus. Ita scribunt & testantur Daniel Bartoli, & Josephus Massei uterque Societatis Jesu, in Vita S. Xaverii.

De sanctorum corporum post mortem incorruptione Annales Ecclesiastici multa narrant; ex plurimis id unum adducam, quod Laurentius Surius ad diem 15. Octobris in vita S. Edmundi & Rancius Picus in Parte 2. Speculi Principum narrat.

Cùm bello inter se colliderentur Anglia & Dania, Lothericus ex præcipuis Danorum Ducibus unus, venationum amatissimus, consenso lintre dispersas hinc inde in mari Balthico Insulas & interiacentes lacunas lustrabat, aves aquatiles capturus: sed exurgentium ex improvviso ventorum impetu, & tumultuantis maris furen-

furentibus fluctibus ac procellis ad inimica Angliæ littora protrusus est. Exscensionem in hosticum facere compulsus, interceptus, & ex idiomate facile pro extero, & hospite agnitus, pro exploratore habitus, & in custodiam datus est. Ad Edmundum tunc Angliæ Regem adductus, quis esset, agnitus, omni honore exceptus, & pro conditione sui statûs lautè & humanissimè habitus fuit: tantæ humanitati & benignitati pari vel etiam majore humanitate, ac suavi modestia respondit, qua tam altè in Regis favorem & amorem se insinuavit, & penetravit, ut ipsum brevî inter suos fidos, & intimos clientes annumeraverit: tunc maximè Edmundus Lothericum suo hæere lateri jubebat, quando ad venandum erat excurrendum, utpote artis venatoriæ peritissimum, & in configendis feris dexterrimum.

Berno in Aula supremus rei venatoriæ præfectus malignis, & lividis hæc spectabat oculis; ut igitur hanc pungentem ex corde spinam evelleret, statuit Lothericum è medio tollere; nefarium propositum exequendi commodam occasionem obtulit instituta venatio, in qua Berno Danum, cui se associaverat, tam remotè ab aliis, dum fugitivum aprin insequitur, avulsit, ut nec videri, nec audiri ab ullo posset in condenso nemore; hic

(M 3)

inno-

innocentem victimam occidit, & suo livori immolat; & simul vespillonem agit, occisum sub densis virgultis sepeliendo, & sepulturæ locum integro lapidum, quos vicinia montosa largè subministrabat, acervo, ne vel minimum vestigium, vel indicium defossi cadaveris extaret, cooperiando.

In aulam ex venatione reversus Berno, de hujus successu & causâ; cur non etiam Lothericus cum ipso rediisset, à Rege interrogatus, respondit, ob temporis defectum exiguam fuisse prædam silvestrem: Lothericum effusis habenis aprum insecutum, dum ipse premeret ursum; & ita à se divulsum esse: ubi receptui cornu venatorium cecinit, & finem venationis indicavit, nihil de Lothérico comparuisse, nec visum nec auditum quidquam, hinc ab omnibus creditum, Lothericum aliâ, & breviori viâ domum rediisse, & suo adventu omnes alios prævertisse.

Cùm autem Lotherici anxie expectatus reditus diu procrastinaretur, Rex timere incepit, ne quid sinistri suo Dano accidisset. Fortè prandium sumente Rege accurrit Lotherici canis venaticus, domino suo apprimè charus; nemo dubitabat, quin prodromus nuntius esset mox adfuturi domini sui. Sed canis fidelis domini sui comes exiguo cibo pastus, omni-

omnium oculis se iterum eripuit. nec ulli illâ die se videndum præbuit. Sequentē die eâdem horâ prandenti Regi adstitit, & hoc suo famulari obsequio functus, sumpto modico pastu iterum ex aula dif- fugit; hoc ipsum repetiit die tertiâ stu- pente Rege, & id insuper observante, quòd canis præter solitum pigritiam, tæ- dium & tristitiam certam præseferret, de- positâ voracitate suâ pristinâ paucis bolis famem potiùs obsonaret, quàm satiaret; hinc Regi Edmundo, maximè cùm de Lothérico nihil unquam videretur, nec audiretur, aucta suspicio, & sollicitudo; jubet proinde duos ex suis famulis canem sequi, qui sibi diligenter referrent, quò, & quâ cursum suum direxisset; ubi stitisset, & quidquid indicii vel notitiæ de suo Lothérico hausissent. Binos ablegatos famulos Dux canis in silvam densam, & tandem ad acervum lapidum deduxit; huic insidens cœpit cum lugubri latratu, iratis pedibus, quin & dentibus lapides remove, disjicere, & ad jungendam operam adstantes quasi invitare; hi attoniti rei novitate, hanc strenuè junxerunt, nec magna vi aut longo labore opus fuit; nam remotis lapidibus & humo, temere injectâ, statim apparuit cadaver LothERICI multiplici pugionis, & gladii per cor adacti vulnere confossi.

Ubi hæc innotuerunt, facile fuit homi-

(M 4)

cidii

cidii proditorii convincere Bernonem supremum venationum in aula præfectum, à cujus jugulo fatalem, sed justam carnificis securim sola, sed nimia Regis clementia, humanum sanguinem etiam nocentem fundere abhorrentis avertit, & in perpetuum exilium commutavit: sed in perniciem suam, & totius Regni; nam Berno sanguinarius, & mortalium ingratiſſimus ab homicidio infami gradum fecit ad rebellionem, ad cædes & strages; nam conscensâ nave in Daniam profugit, ubi junctus Angliæ hostibus mendacissimè sparsit, jussu Regis Edmundi in venatione in hunc finem institutâ, crudelissimè multis vulneribus confossum fuisse Lothericum: & hanc esse causam, ob quam deserto impio, & crudeli Tyranno Angliæ ad Regis Daniæ partes transiisset, qui solus æquam posset de oppressa innocentia vindictam sumere.

Lothericus cum plerisque Daniæ proceribus, arctis consanguinitatis & affinitatis vinculis junctus erat; vivebant duo ejus Filii Agnerus, & Ubbo: hi junctis unâcum reliqua consanguineorum cohorte animis & viribus Regem Angliæ invadere, & ad sumendam de innocente Lotherici sanguine vindictam se parare statuunt. Adornatâ intra breve temporis spatium validæ classi cum supremo imperio præficitur Agnerus: hic ob nefandam
patris

patris cædem plenus irarum & minarum Angliam invadit, depopulatur, omnia cædibus & incendiis complet, devastat.

Edmundus Rex post pugnam, in qua plurimum sanguinis utrinque fustum est, noluit amplius conflagrare, ratus DEO gratissimum fore, si seipsum, & vitam suam pro salute innocentis & fidelis populi sui immolaret, & suum pro suorum subditorum funderet sanguinem. Interim se cum aliquot è suis fidissimis in arcem munitam recipit, animo non repugnandi, & se defendendi, sed se hostili furori, quibuscunque tandem pactis, etiam iniquissimis, vel etiam sine omni pacto victoris arbitrio dedendi.

Angerus arcem facile subegit, & recusatis pactationibus omnibus, etiam indecoris Regiæ Majestati, eâ potitus, Edmundum Regio Sacello extractum, ad eum nemoris locum rapi jussit, ubi Lothericum patrem suum cæsum, & sub lapidum acervo tumulatum noverat: hinc Edmundum arboris stipiti alligatum telis configi jussit: subinde caput à cervice resectum in illud vepretum, in illam fossam projectum est, quæ prius sepulchrum fuerat Lotherici; truncum verò cadaver feris & avibus in pastum fuit relictum. Postquam tanta crudelitate injustæ vindictæ rabiem exsatiavit Angerus, qui sublatiis anchoris cum classe sua in Daniam

(M 5)

rediit

rediit Regi suo, quid gestum esset, expositurus. Dispulsâ tam atroce tempestate serenior sol rediit, hoste dilapso, pax & quies Regno; subditi Regi suo semper fidissimi, & addictissimi confertim in nemus excurrerunt saltem sacrum cadaver, sive Regem suum in suo cadavere veneraturi. Invenerunt hoc, & quidem non solum à feris intactum, sed vividum, molle, & plicatile, & quasi nunc primum demesso capite adhuc calidum.

Gaudium reperto tam pretiosò thesaurò erat ingens, sed non omni ex parte completum; deerat enim sacrum caput: hoc quæsitura in varias turmas divisi silvam lustrant, & percurrunt, altâ ubique voce inclamantes: *Ubi es, ubi lates, ô sacerrimum caput?* mirum dictu! responsum sonorâ voce datum allabitur ex vepreto illo adhuc satis remoto, in quod à suis intersectoribus projectum fuerat: *Hic sum, hic, hic:* stupendæ vocis sonitum sequentes tandem inveniunt sub illis virgultis & vepretis recisum caput, linguam movens, & cœptum prosequens sermonem, adventantes ad se invitando.

Prodigium auxit lupus, jam agni factus præclarus custos & protector; hic pedibus, & unguibus suis, ut illud ab aliis voracibus bestiis defenderet, complexus sacrum caput, advenientibus, ut ita dicam, cum summa reverentia, & sub-

submissione offerebat, quam adhuc apertius demonstravit, cum pulchro ordine sacrum pignus auferentes, & quasi in triumphum portantes devotos subditos ipse lupo demisso capite nemini noxius, nemini, ne quidem abigere conantibus minax, ultimo loco sequens in partem sive luctus, sive triumphi venire voluit, comes individuus, donec ad ipsum cadaver perveniretur.

Caput trunco conjunctum inter cantus & hymnos pios maxima solennitate & pompa in vicinam urbem deportatum & tumultuario interim tumultu illatum est, usque dum Divo Regi Martyri magnificulum Mausolæum in templo ipsius honoribus consecrato construeretur; quod non nisi intra spatium plusculorum annorum confici potuit; his elapsis confluxere Regni Principes, Proceres, Episcopi, & Magnates utriusque fori, ut ex vetere tumba, & temporario sepulchro in novum Mausolæum translationi interessent, eamque suâ præsentia redderent solennissimam; apertâ tumbâ, omnibus inspectantibus, etiam numeroso populo, apparuit sacrum corpus ab omni corruptione, tabo, & nævo immune, carnosum, molle, coloris vivacis, & cælestem exhalans odorem; caput novo prodigio, reliquo corpori ita conjunctum fuit, ut credi debuisset nunquam à cervice recisum

sum

sum fuisse, nisi instar purpurei fili tenuissima linea collum circumdans, accepti vulneris locum denotasset, exantlati Martyrii testis. Adjungo Epiphonema, quod Surius hujus Historiæ fini adscribit: *Sic sanctus Rex Martyr Edmundus integer, & viventi simillimus, adhuc in eadem forma gaudia beata resurrectionis expectat.*

Hæc de incorruptis post mortem Sanctorum corporibus exempla, sunt prægustus & quædam immortalitatis, ac perpetuæ ab omni corruptione immunitatis præludia, qua gaudebunt Electi omnes post resurrectionem suam resurrectioni Christi assimilandam. Sed hæc immortalitas, hæc incorruptio non acquiritur, nisi per præviam aliam quamdam immortalitatem & incorruptionem, quæ nimirum te à morte, à sordibus, à foetoribus & putredine peccati præservet, quæ te in bene coeptis, & seriò stabilitis firmum, constantem, & inconcussum conservet. O quoties non jam intonuisti illud Davidicum Ps. 76. *Dixi, nunc cæpi; hæc est mutatio dextera Excelsi.* Sed mox iterum in antiquam teporis, vel etiam peccati foetidam tumbam relapsus es: fige tandem firmo clavo volubilem, & semper in casum pronam voluntatis tuæ rotam, semper illius, quod Matth. 24. dicitur, memor: non qui benè coeperit, *sed qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.*

Histo-